

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ
ΔΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: «ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ – ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ
ΚΤΙΡΙΟΥ ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ»

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
«Ανταγωνιστικότητα
Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
2014-2020 /
κωδικός ΣΑ: Ε1551 /
Ενάρθμος 2018ΣΕ155010061
Κ.Α.: 64.7341.41016
&
Πράσινο Ταμείο
Κ.Α.: 30.7321.41034
&
ΣΑΤΑ
Κ.Α.: 30.7321.41033

CPV: 45212314-0

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

(Σ.Α.Υ.)

**ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ - ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ
ΚΤΙΡΙΟΥ ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ**

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (Σ.Α.Υ.)

(Π.Δ. 305/96, άρθρο 3, παράγραφοι 3,4,5,6,8,9,10)

Ομάδα μελέτης:	ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΕ ΛΙΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΠΕ Χ ΖΟΜΠΟΛΑΣ - Γ. ΠΑΙΣΙΔΗΣ
Ημερομηνία	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	3
Α. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	4
Β. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΑΤΟΜΩΝ.....	6
Γενικοί κανόνες και οδηγίες.....	7
Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων κατα τη χρήση του εξοπλισμού.....	10
Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων κατα τις μεταφορές.....	12
Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων κατά την εκτόξευση υλικών/εκρήξεις....	14
Εργασία εντός του εργοταξίου.....	15
Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων οφειλόμενων στη χρήση ηλεκτρικού ρεύματος για εργοταξιακές εργασίες.....	17
Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων απο εκδήλωση πυρκαγιάς.....	19
Κανόνες για την εξουδετέρωση κινδύνων για την υγεία κατά την εκτέλεση της εργασίας.....	20
Κανόνες για την υγιεινή διαβίωση στον χώρο του εργοταξίου και εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας των εργαζομένων.....	22
Γ. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ.....	23
Δ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.....	25

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι εργασίες αφορούν:

ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

Πρόκειται για διατηρητέο μνημείο στο Φρούριο της Λάρισας. Από το μνημείο σώζονται οι περιμετρικοί του τοίχοι. Η μελέτη προβλέπει συντήρηση και στερέωση του μνημείου, προσθήκη καθ' ύψος και στέγασή του και προσθήκη σε υπόγεια επέκταση.

Το αναστηλωμένο κτίριο περιλαμβάνει υπόγειο, ισόγειο και πατάρι.

Το υπόγειο είναι κατ' επέκταση του υφιστάμενου κτιρίου και σε απόσταση από αυτό, έχει επιφάνεια 195,84μ² και περιλαμβάνει χώρο Η/Μ Εγκαταστάσεων, 6 αποθήκες και χώρους υγιεινής ανδρών, γυναικών και ΑΜΕΑ.

Το ισόγειο έχει επιφάνεια 618,12 μ² και περιλαμβάνει 5 καταστήματα και κυλικείο.

Το πατάρι έχει επιφάνεια 230,02 μ² και είναι ενιαίος εκθεσιακός χώρος.

ΟΙ προσθήκες στο κυρίως κτίριο είναι στατικά ανεξάρτητες από το υφιστάμενο, με μεταλλικό φέροντα οργανισμό. Η στέγαση του γίνεται με έξη διαφώτιστους θόλους.

Η πρόσβαση στο έργο γίνεται άμεσα από ασφαλτοστρωμένη οδό.

Το παρόν Σχέδιο Ασφαλείας & Υγείας, (ΣΑΥ), συντάχθηκε με βάση τις διατάξεις του ΠΔ 305/96 και περιέχει :

A. Τις φάσεις εργασίας που αφορούν το συγκεκριμένο έργο.

B. Οδηγίες για την εξασφάλιση μη επικίνδυνης εργασίας και για την αποφυγή κινδύνων που αφορούν την υγεία των εργαζομένων. Συγκεκριμένα :

1. Οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων κατά την εκτέλεση των διαφόρων εργασιών που περιλαμβάνονται στις πιο πάνω φάσεις.

(Οι οδηγίες σχετίζονται με τους πιθανούς κινδύνους ασφαλείας καθεμιάς εργασίας και βασίζονται στα συμπεράσματα της εμπειρίας και στις υποδείξεις των κειμένων διατάξεων. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά οι διατάξεις που αφορούν τους συγκεκριμένους κινδύνους της ασφάλειας συμπεριλαμβάνονται στους πίνακες που ακολουθούν).

2. Οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων για την Υγεία των εργαζομένων, των περιοίκων και των περαστικών.

Γ. Σχέδιο της χωροταξικής οργάνωσης του εργοταξίου

Δ. Πίνακα με την ισχύουσα Νομοθεσία η οποία μνημονεύεται στο παρόν κείμενο για διευκόλυνση της επίβλεψης και του εργολήπτη. Ο πίνακας αυτός είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός ως προς την ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία. Ο εργολήπτης οφείλει να συμπληρώσει, ενημερώσει ή και να τροποποιήσει τον πίνακα αυτό καθώς και να κρατάει αντίγραφο στο εργοτάξιο της νομοθεσίας που ισχύει καθ' όλη την περίοδο κατασκευής του έργου, μαζί με το παρόν Σ.Α.Υ. στο εργοτάξιο.

Αντίγραφο του Σχεδίου Ασφαλείας Υγείας πρέπει να ευρίσκεται στο Εργοτάξιο και οι κανόνες/οδηγίες να είναι προσιτοί στο προσωπικό.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο συντάξας

Ο Επιβλέπων

Ο Αν. Διευθυντής

Τεχνικών Υπηρεσιών

ΝΙΚΟΣ ΦΙΝΤΙΚΑΚΗΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧ. Ε.Μ.Π.

Α. Παπαιωάννου

Α. Πατσιούρας

A. ΦΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΦΑΣΗ 1	Προετοιμασία του εργοταξίου	<ul style="list-style-type: none"> • Περίφραξη χώρου • Καθορισμός οδών/χώρων για οχήματα / πεζούς • Διευθέτηση βοηθητικών / αποθηκευτικών χώρων • Σήμανση Εργοταξίου
ΦΑΣΗ 2	Εκσκαφές - Αντιστηρίξεις	<ul style="list-style-type: none"> • Εκσκαφές • Αντιστηρίξεις
ΦΑΣΗ 3	Εκσκαφές – Κατασκευή εδαφόπλακας υπογείου (προσθήκης)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκσκαφή • Επίχωση με 3Α • Κατασκευή εδαφόπλακας
ΦΑΣΗ 4	Ενίσχυση- στερέωση του μνημείου. Κατασκευή θεμελίου νέου φέροντος οργανισμού	<ul style="list-style-type: none"> • Καθαρισμός και αρμολόγηση των λιθοδομών • Τιμμεντενέσεις στη λιθοδομή • Κατασκευή βάθρων από μπετόν για τη θεμελίωση του μεταλλικού φέροντα οργανισμού.
ΦΑΣΗ 5	Κατασκευή μεταλλικού φέροντα οργανισμού	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευή υποστρωμάτων, δοκών και τόξων οροφής • Κατασκευή μεταλλικού σκελετού παταριού • Κατασκευή μεταλλικού σκελετού εξωτερικού τοίχου προσθήκης • Κατασκευή μεταλλικού σκελετού δώματος και θόλων
ΦΑΣΗ 6	Κατασκευή κυρίως έργου (οικοδομικές εργασίες και εργασίες Η/Μ Εγκαταστάσεων)	<ul style="list-style-type: none"> • Δάπεδα • Τοίχοι εξωτερικοί προσθήκης • Εσωτερικοί τοίχοι υπογείου • Εσωτερικοί τοίχοι κυρίως κτιρίου • Επενδύσεις, επιστρώσεις • Μονώσεις, στεγανώσεις • Κατασκευή, τοποθέτηση κουφωμάτων • Κύριες Η/Μ εργασίες (δίκτυα κλπ.)

ΦΑΣΗ 7	Τελειώματα	<ul style="list-style-type: none"> • Τοποθέτηση υαλοπινάκων • Ξυλουργικά • Δάπεδα Υπογείου • Ψευδοροφές • Χρωματισμοί • Η/Μ τελειώματα • Τοποθέτηση και σύνδεση των κεντρικών Η/Μ μηχανημάτων
ΦΑΣΗ 8	Τελικές εργασίες και εργασίες τελειωμάτων περιβάλλοντα χώρου	<ul style="list-style-type: none"> • Απαραίτητες διορθώσεις και προσαρμογές όλων των κατασκευών • Γενικές δοκιμές λειτουργίας των Η/Μ εγκαταστάσεων • Αποξήλωση των βοηθητικών κατασκευών για χρήση του εργοταξίου (γραφείου επίβλεψης, χώρων υγιεινής εργαζομένων, περίφραξη εργοταξίου). • Απομάκρυνση απορριμμάτων, μπάζων, περισσευμάτων υλικών κ.α. • Τελικός καθαρισμός των χώρων

Η εκσκαφή για την κατασκευή της εδαφόπλακας θα γίνει με εκσκαφέα (τσάπα) και η μεταφορά των μπάζων με φορτηγά. Πρό της χύτευσης της εδαφόπλακας θα γίνει εξυγίανση του εδάφους.

Η εκσκαφή μέσα στο μνημείο για την κατασκευή των θεμελιώσεων του μεταλλικού σκελετού θα γίνει προσεκτικά με τα χέρια ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος καταστροφής πιθανών αξιόλογων ιστορικών ευρημάτων

Τα υλικά τοιχοποιίας, επιχρισμάτων, επενδύσεων, επιστρώσεων, πλακοστρώσεων κλπ θα μεταφέρονται με φορτηγά.

Τα υλικά κατασκευής θα περιλαμβάνουν τούβλα, πλακίδια επένδυσης τοίχων, πλακίδια για την επιστροφή δαπέδων, ξύλα για κατασκευή τοίχων και δαπέδων, υαλοπετάσματα, κουφώματα από ξύλο, κλπ.

Θα κατασκευαστούν επίσης όλες οι προβλεπόμενες απο την μελέτη Η/Μ εγκαταστάσεις.

B. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΑΤΟΜΩΝ

Δίδονται πιο κάτω οι κανόνες και οι οδηγίες που αφορούν την πρόληψη και την αποφυγή των ατυχημάτων κατά την διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών για την υλοποίηση του έργου, αλλά και οι αντίστοιχοι κανόνες και οδηγίες που αφορούν την προάσπιση της Υγείας των εργαζομένων, των περιοίκων και των περαστικών. Οι κανόνες και οι οδηγίες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες :

1. **Γενικοί κανόνες και οδηγίες** για την αποφυγή ατυχημάτων που αφορούν όλες τις εργασίες και όλους τους εργαζομένους, σε όλη την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών.
2. **Ειδικοί κανόνες και οδηγίες** για την αποφυγή ατυχημάτων που αφορούν συγκεκριμένες εργασίες, όπως εργασίες κατεδαφίσεων, εργασίες σκυροδέτησης, μεταφοράς υλικών κλπ.
3. **Οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων για την Υγεία.**

Πέραν των κανόνων και των οδηγιών που αναγράφονται στο παρόν σχέδιο, θα πρέπει να εφαρμόζονται σχολαστικά, κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου, όλες οι υφιστάμενες διατάξεις που έχουν σχέση με την Υγεία και Ασφάλεια, είτε αναφέρονται εδώ, είτε όχι. Ο εργοδότης θα πρέπει να φροντίσει για την ακριβή και ηλεγγμένη, σε κάθε περίπτωση, τήρηση των κανόνων και οδηγιών αυτής της μελέτης και των κειμένων διατάξεων. Οφείλει ακόμη να απαιτήσει την μετατροπή του ΣΑΥ σε κάθε περίπτωση μετατροπής της μελέτης του έργου, μεθόδων, υλικών και τρόπου κατασκευής του.

Οι οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων για την Υγεία των εργαζομένων, των περιοίκων δηλαδή των κατοικούντων και εργαζομένων στην γειτονική περιοχή και των περαστικών από την περιοχή του Εργοταξίου ταξινομούνται σε δύο υποκατηγορίες:

- Στην πρώτη αναφέρονται οι κανόνες και οι οδηγίες που εξασφαλίζουν, κατά το δυνατόν, την αποφυγή των κινδύνων της Υγείας από τις εκτελούμενες εργασίες.
- Στη δεύτερη αναφέρονται οι κανόνες και οι οδηγίες που εξασφαλίζουν, κατά το δυνατόν, την αποφυγή των κινδύνων της Υγείας από την συνύπαρξη τόσων εργαζομένων στον ίδιο χώρο, διαφυλάσσουν την καθαριότητα του χώρου και επιτρέπουν στους εργαζομένους στοιχειώδεις, πολιτισμένες συνθήκες εργασίας.

Γενικοί κανόνες και οδηγίες

Για την αποφυγή ατυχημάτων	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Στο εργοτάξιο πρέπει να τηρείται Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας όπου θα αναγράφεται κάθε συμβάν σχετικό με την ασφάλεια και όλα τα στοιχεία που προβλέπει η σχετική νομοθεσία.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 113 ΝΟΜΟΣ 1 396/83 αρθ. 8 ΥΑ 130646/84
Τα αποδεικτικά στοιχεία, άδειες, εγκρίσεις, αποτελέσματα επιθεωρήσεων κ.λ.π. και τα εγχειρίδια λειτουργίας κάθε μηχανικού μέσου που χρησιμοποιείται στο εργοτάξιο, θα πρέπει να ευρίσκονται στο εργοτάξιο και να είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.	ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV Β II παρ. 7 ΥΑ16640/Φ.10.4 /445/95
Θα πρέπει να υπάρχουν σε συγκεκριμένο και εμφανές σημείο του εργοταξίου, γνωστό στους υπευθύνους κάθε βάρδιας και στους φύλακες, πληροφορίες για τις Αρχές της περιοχής, Υπηρεσίες και Στρατιωτικά Κλιμάκια, για εξασφάλιση συμπαράστασης σε ειδικές επικίνδυνες καταστάσεις. Επίσης θα πρέπει να υπάρχουν τα τηλέφωνα όλων των υπευθύνων του έργου.	ΠΔ 225/89 αρθ.28
Θα πρέπει να υπάρχει πρόχειρο φαρμακείο στο εργοτάξιο για παροχή πρώτων βοηθειών.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 110 ΠΔ 225/89 αρθ. 31
Να υπάρχει ειδική σήμανση, όπως προσδιορίζεται στο ΠΔ 105/95, τη σημασία της οποίας να γνωρίζουν οι εργαζόμενοι, για κάθε επικίνδυνο σημείο.	ΠΔ 105/95
Σε όλες τις ώρες λειτουργίας του εργοταξίου θα υπάρχουν υπεύθυνα άτομα, δηλαδή άτομα που έχουν τα κατά νόμο προσόντα και τη σχετική ικανότητα, να παρίστανται για επίβλεψη και επιθεώρηση της εργασίας των συνεργείων. Ο αριθμός των ατόμων θα πρέπει να είναι ικανός να καλύψει την ανάγκη επίβλεψης και επιθεώρησης όλων των εργασιών που εκτελούνται συγχρόνως σε όλη την έκταση του εργοταξίου. Οι υπεύθυνοι να γνωρίζουν τους κανόνες ασφαλείας και να καθοδηγούν τους εργαζομένους για την αποφυγή επικινδύνων καταστάσεων. Να ενημερώνουν για κάθε συμβάν τον επικεφαλής του Εργοταξίου ο οποίος θα συμπληρώνει, όταν απαιτείται, το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας.	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VIII κεφ. Δ ΝΟΜΟΣ 1396/83 αρθ. 7
Οι εργαζόμενοι για πρώτη φορά στο εργοτάξιο να ενημερώνονται από τον εργολάβο, για τους κινδύνους τους συνυφασμένους με την εργασία τους. Να γίνεται επανάληψη της ενημέρωσης κάθε φορά που θεωρείται από τον υπεύθυνο απαραίτητο, ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να είναι γνώστες αυτών. Η ενημέρωση να περιλαμβάνει και τα αναφερόμενα στο άρθρο 114 του ΠΔ 1073/81.	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VIII κεφ. Δ ΠΔ 305/96 αρθ. 10
Κάθε εργασία μη ειδικά αναφερομένη να εκτελείται με προσοχή και να μην εκτίθεται σε κίνδυνο κανένας εργαζόμενος (ούτε ο εργαζόμενος στην εργασία αυτή ούτε άλλο άτομο).	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VIII κεφ. Α
Τα βαριά στοιχεία εν γένει, π.χ. σκέπαστρα φρεατίων και αγωγών, κουφώματα, άλλα υλικά ή κατασκευές, να ανυψώνονται μόνον με	ΠΔ 1073/81 αρθ.42

ειδικά εργαλεία ή κατάλληλα ανυψωτικά μηχανήματα, και να στερεώνονται ασφαλώς, ή να μεταφέρονται με κατάλληλο για κάθε περίπτωση τρόπο.	
Τα ανοίγματα από τα οποία υπάρχει κίνδυνος πτώσης να προστατεύονται από κιγκλιδώματα. Αν απαιτείται να ανοίγουν για την εκτέλεση συγκεκριμένης εργασίας τότε να χρησιμοποιούνται κινητά κιγκλιδώματα και να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή πτώσης ατόμων (σήμανση, ενημέρωση) ή υλικών. Μετά το πέρας της συγκεκριμένης εργασίας τα ανοίγματα να κλείνουν αμέσως.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 41
Όπου απαιτείται να υπάρχει η προβλεπόμενη σήμανση.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 95
Κάθε τυποποιημένη κατασκευή που χρησιμοποιείται στο εργοτάξιο ή ενσωματώνεται στο έργο θα πρέπει να ελέγχεται, ώστε να ικανοποιεί τις προδιαγραφές της και τις απαιτήσεις της εργασίας στην οποία χρησιμοποιείται. Για να χρησιμοποιηθούν μη τυποποιημένες κατασκευές απαιτείται ειδική και εγκεκριμένη μελέτη/μελέτες που θα εξασφαλίζει την εργασία χωρίς κινδύνους.	
Να υπάρχει ικανοποιητικός φωτισμός σε όλες τις θέσεις εργασίας και στους χώρους μετακίνησης σε όλη τη διάρκεια των εργασιών.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 82, 83, 84 ΠΔ 225/89 αρθ. 19
Αν απαιτείται ρίψη αντικειμένων από ευρισκόμενο υψηλά σημείο, σε χαμηλότερο επίπεδο, ο επικίνδυνος χώρος να φυλάσσεται από επιτηρητή και να φράσσεται με ασφάλεια. Να προηγηθεί ειδοποίηση από τον επιτηρητή σε όλους τους εργαζομένους.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 90
Οι εργαζόμενοι να ειδοποιούν αμέσως τον εργοδότη ή τον προϊστάμενο του εργοταξίου για οτιδήποτε αντιληφθούν που δύναται να προκαλέσει ατύχημα.	ΠΔ 1073/81 Τμήμα VIII κεφ.Δ
Ο εργοδότης ή ο εκπρόσωπος του υποχρεούται σε περίπτωση ατυχήματος να ειδοποιεί τις αρχές και να μεριμνήσει ο ίδιος για την παροχή πρώτων βοηθειών.	ΠΔ 1073/81 αρθ 115
Όταν υπάρχει άνθρωπος σε φρέαρ, να υπάρχει άτομο και στην επιφάνεια που θα επιβλέπει και θα προσέχει μήπως συμβεί ατύχημα.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 17
Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών να διακόπτονται οι εργασίες που παρεμποδίζονται. Με την αποκατάσταση των ασφαλών συνθηκών, οι εργασίες επαναλαμβάνονται. Πριν από την επανάληψη των εργασιών να επιθεωρηθούν οι βοηθητικές κατασκευές ως προς την αντοχή, την σταθερότητα και τα μέτρα ασφαλείας.	ΠΔ 778/80 αρθ.21 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ. 3
Η ενδυμασία να είναι κατάλληλη για το εργοτάξιο και πλήρης. Τα παπούτσια να είναι στερεά. Απαγορεύονται πέδιλα, σαγιονάρες και πάνινα. Θα πρέπει όλοι οι εργαζόμενοι να φέρουν πλήρη αμφίεση. Δεν επιτρέπεται η παραμονή και η εργασία στο εργοτάξιο χωρίς πλήρη αμφίεση. Να φέρουν όλοι οι ευρισκόμενοι εντός του χώρου του εργοταξίου (εργαζόμενοι, επισκέπτες, διερχόμενοι) κράνος.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 103, 106, 108

Ειδικός εξοπλισμός ατομικής προστασίας	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
<p>Σε επικίνδυνες εργασίες, ειδικά όταν η πλήρης εξάλειψη του κινδύνου δεν είναι δυνατή, να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά κατάλληλος εξοπλισμός ατομικής προστασίας που πρέπει να παρέχει ο εργοδότης. Οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν την ύπαρξη του εξοπλισμού, τη θέση αποθήκευσης του και τον τρόπο χρήσης του, πριν αρχίσουν την εργασία τους, μετά από κατάλληλη ενημέρωση από υπεύθυνο άτομο, ορισμένο από τον εργοδότη. Ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας, όταν δεν χρησιμοποιείται, να φυλάσσεται και να συντηρείται. Ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας, ενδεικτικά αναφέρεται στο ΠΔ 396/94, και μπορεί να είναι, ειδικός σκούφος, προσωπίδα ή γυαλιά για προφύλαξη κεφαλής και προσώπου όταν εκτελούνται συγκολλήσεις, τροχίσματα μεταλλικών αντικειμένων, ωτοασπίδες για προστασία της ακοής, ειδικά γάντια για προφύλαξη χεριών, πέτσινη ποδιά για προφύλαξη του σώματος κλπ.</p>	<p>ΠΔ 1073/81 αρθ. 94, τμήμα Β, ΠΔ 89/91 ΠΔ 225/89 αρθ.24 ΠΔ396/94 ΠΔ 95/78</p>

Εργασίες σε θέσεις εκτεθειμένες σε κίνδυνο πτώσης	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
<p>Με την κατασκευή ικριωμάτων, καταλλήλων δαπέδων εργασίας, επαρκώς προστατευμένων, σταθερά στερεωμένων και με τα κατάλληλα κιγκλιδώματα να προστατεύονται οι εργαζόμενοι από τον κίνδυνο πτώσης.</p>	<p>ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ. 5 ΠΔ 225/89 αρθ. 9</p>
<p>Οι τάφροι φύλαξης άσβεστου να φέρουν στηθαίο.</p>	<p>ΠΔ 1073/81 αρθ. 40</p>

Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων κατά τη χρήση του εξοπλισμού

Μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Να πληρούν προβλεπόμενες από τους Νόμους ή τους Κανονισμούς διατάξεις ασφαλείας. Να συνοδεύονται από εγχειρίδια οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης και ασφαλείας στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση χειρισμού ή συντήρησης μηχανήματος από αλλοδαπό τα εγχειρίδια να είναι μεταφρασμένα και στη γλώσσα του χρήστη ή του συντηρητή. Όλες οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφαλείας να αναγράφονται επίσης στα ελληνικά. Να είναι σε καλή κατάσταση δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 45 ΠΔ 95/78 ΠΔ 395/94 ΠΔ 89/99 ΠΔ 304/2000
Να ελέγχονται και να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.	ΠΔ 1073/81 αρθ.47
Να καθορισθεί συγκεκριμένη θέση για τη φύλαξη των, όταν δεν χρησιμοποιούνται.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 48
Οι θέσεις λειτουργίας τους να επιτρέπουν την προσέγγιση των χειριστών και τη σωστή λειτουργία.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 46
Να μη δημιουργούν, σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους, κινδύνους όταν χρησιμοποιούνται από αναθυμιάσεις, εκπομπές σκόνης, θόρυβο, δονήσεις, καυσαέρια. Η καλή κατάσταση αυτών να ελέγχεται ώστε να τηρούνται οι προδιαγραφές.	ΠΔ 1073/81 αρθ.47 ΠΔ 85/91 ΠΔ 395/94
Να τίθενται, μετά την παύση εργασίας, εκτός λειτουργίας, και να παραμένουν χωρίς φορτίο. Η θέση τους να είναι ασφαλής.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 50
Σε περίπτωση τακτικής ή μη προβλεπομένης συντήρησης, επισκευής, καθαρισμού ή ρύθμισης να ακινητοποιούνται και να διακόπτεται η παροχή ενέργειας ή ηλεκτρικής τάσης. Να υπάρχουν ενδεικτικές πινακίδες αποφυγής θέσης σε λειτουργία.	ΠΔ 1073/81 αρθ.48
Οι χρησιμοποιούμενες συσκευές και τα μηχανήματα ανύψωσης να έχουν την απαραίτητη αντοχή για την χρήση που προορίζονται, να εγκατασταθούν και να χρησιμοποιούνται σωστά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους. Να φέρουν ένδειξη του ανώτατου επιτρεπόμενου φορτίου. Να ελέγχονται και να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.	ΠΔ 1073/81, Τμήμα IV Κεφ. Β,Γ,Δ,Ε ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV Β II παρ. 7
Η στάση και στάθμευση των οικοδομικών γερανών, καλαθιών ανύψωσης ή άλλων μηχανημάτων μεγάλου ύψους να γίνεται σε χώρο ελεύθερο από εναέριους ηλεκτρικούς αγωγούς ή άλλα εμπόδια.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 73, 78
Όταν χρησιμοποιούνται μηχανικά μέσα και εφ' όσον υπάρχουν εργαζόμενοι σε φρέαρ να υπάρχει στην επιφάνεια χειριστής του μηχανικού μέσου.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 17

Χειριστές	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Να είναι άτομα άνω των 18 ετών, με εμπειρία και κατάλληλη άδεια, θα πρέπει να είναι γνώστες του μηχανήματος και των κινδύνων χρήσης του.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 46 ΠΔ 95/78
Ειδικά οι χειριστές ανυψωτικών μηχανημάτων να είναι άτομα υγιή (καλή όραση, ακοή) και να έχουν εμπειρία. Να ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται στο Τμήμα IV κεφάλαιο Δ του σχετικού ΠΔ.	ΠΔ 1073/81 τμήμα IV κεφ. Δ

Ελεγκτές για την ασφαλή χρησιμοποίηση μηχανημάτων, συσκευών	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Οι υπεύθυνοι για τον έλεγχο ασφαλούς χρησιμοποίησης και λειτουργίας των μηχανημάτων να έχουν την κατάλληλη εξειδίκευση.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 47 ΠΔ 95/78

Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων κατά τις μεταφορές

Μεταφορές με μηχανήματα	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Τα μηχανήματα έργων να έχουν πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, να συνοδεύονται με άδεια κυκλοφορίας και αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.	ΠΔ 304/2000 αρθ.2 ΝΟΜΟΣ 2696/99
Η φόρτωση, εκφόρτωση και μεταφορά υλικών ή αντικειμένων, με ευθύνη του οδηγού ή χειριστή και του επιβλέποντος την εργασία, να εξασφαλίζει τη σταθερότητα των μεταφερομένων υλικών ή αντικειμένων και να γίνεται κατά τρόπον που να μην εκτίθενται σε κίνδυνο πρόσωπα ή άλλα αντικείμενα ή κατασκευές λόγω πτώσεως, κυλίσεως ή ανατροπής των.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 85
Τα μηχανήματα και οι συσκευές αποκομιδής, πριν χρησιμοποιηθούν από κάθε βάρδια εργασίας, να επιθεωρούνται από κατάλληλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η εργασία αυτή. Τα αυτοκινούμενα οχήματα αποκομιδής να έχουν θάλαμο οδήγησης σκεπαστό, που να προστατεύει τον χειριστή από την πτώση ή μετατόπιση υλικών. Να μη μεταφέρονται προμήθειες και υλικά μαζί με τους εργαζομένους στα οχήματα μεταφοράς προσωπικού, εκτός από τα μικρά εργαλεία χειρός. Η μεταφορά επιμήκους ή ογκώδους υλικού ή μηχανικού εξοπλισμού, θα πρέπει να γίνεται μόνο με πλατφόρμες και να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα (πρόσδεση, σφήνωση) για την ασφαλή διακίνηση του.	ΠΔ 225/89 αρθ. 14
Να απαγορευθεί η παραμονή προσώπων πλησίον του χώρου διακίνησης υλικού.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 85
Η στοιβασία να εξασφαλίζει ότι δεν θα συμβεί πτώση αντικειμένων. Αν γειτνιάζει με περιοχή κυκλοφορίας ή εργασίας προσωπικού να ληφθούν κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθεί ατύχημα.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 86
Το πλάτος των κεκλιμένων επιπέδων κυκλοφορίας των φορτηγών αυτοκινήτων, εντός των χώρων εκσκαφών να είναι τουλάχιστον 3 μέτρα. Η κλίση να μην υπερβαίνει το 25%. Τα επίπεδα αυτά να εξετάζονται σε αντοχή.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 8
Τα δοχεία μεταφοράς υγρών σε υψηλή θερμοκρασία ή πίσσας ή γενικά επικινδύνων υλικών (άσβεστος, οξέα, καύσιμα, χημικά) να μη είναι γεμάτα και κατά προτίμηση να είναι σφραγισμένα.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 99
Η μεταφορά των φιαλών αερίων υπό πίεση, που χρησιμοποιούνται για συγκολλήσεις, να γίνεται με ασφαλή τρόπο.	ΠΔ 95/78

2. Χειρωνακτικές μεταφορές	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Στις μεταφορές με τα χέρια επικινδυνων αντικειμένων επιβάλλεται να χρησιμοποιούνται γάντια.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 105
Τα δοχεία μεταφοράς υγρών σε υψηλή θερμοκρασία ή πίσσης ή γενικά επικινδύνων υλικών (άσβεστος, οξέα, καύσιμα, χημικά) να μη είναι γεμάτα και κατά προτίμηση να είναι σφραγισμένα.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 99
Η μεταφορά αντικειμένων ειδικών προδιαγραφών (επιμήκη, βαρέα) από ένα ή περισσότερα άτομα, γα εκτελείται με προσοχή, ώστε να μη καταπέσουν και δημιουργήσουν ατύχημα. Αν απαιτείται να υπάρχει άτομο για συντονισμό.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 91
Η μεταφορά βαρέων αντικειμένων (βαρύτερων των 250 κιλών) εντός φρεάτων βαθύτερων των 20 μέτρων να εκτελείται με ειδική εγκατάσταση οδηγού ανύψωσης.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 17
Όταν εκτελείται εργασία σε υψηλό σημείο οι εργαζόμενοι στο έδαφος ή σε άλλα χαμηλότερα σημεία κινδυνεύουν από πτώση αντικειμένων. Πρέπει λοιπόν να προειδοποιούνται με κατάλληλη σήμανση και να δυσχεραίνεται η προσέγγιση τους με περιφράγματα.	

Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων κατά την εκτόξευση υλικών/εκρήξεις

Χρήση εκρηκτικών υλών	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Ο χειρισμός των εκρηκτικών υλών γενικά καθώς και η όλη διαδικασία αποθήκευσης, μεταφοράς, γόμωσης, πυροδότησης και εξουδετέρωσης αυτών που τυχόν δεν έχουν εκραγεί, πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών και των ειδικών διατάξεων που ισχύουν.	ΠΔ 225/89 αρθ. 13
Φιάλες πεπιεσμένων αερίων	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Οι φιάλες αερίων υπό πίεση, που χρησιμοποιούνται για συγκολλήσεις, να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να φέρουν τα προβλεπόμενα διακριτικά. Όπου χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται να στερεώνονται καλά. Να αποθηκεύονται μακριά από εύφλεκτες ύλες και σημεία όπου δημιουργούνται υψηλές θερμοκρασίες. Η μεταφορά των φιαλών αερίων υπό πίεση, που χρησιμοποιούνται για συγκολλήσεις, να γίνεται με ασφαλή τρόπο.	ΠΔ 95/78

Εργασία εντός του εργοταξίου

Ικριώματα	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Το πλάτος των διαδρόμων εργασίας των ικριωμάτων να καλύπτει τις ανάγκες εργασίας, μετακίνησης των ατόμων. Αν ο διάδρομος χρησιμοποιείται όχι μόνο για να υποβαστάζει τους εργαζόμενους αλλά και για απόθεση υλικών, να γίνει ειδική μελέτη. Να κατασκευασθεί στηθαίο κατάλληλου ύψους σε όλα τα επίπεδα εργασίας, σε όλα τα ικριώματα.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 34 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ.1
Στους ξυλοτύπους να κατασκευαστούν διάδρομοι μετακίνησης ατόμων για τον χειρισμό των μηχανημάτων (σωλήνων μεταφοράς, έγχυσης, δονητών και άλλων).	ΠΔ 1073/81 αρθ. 34
Η εργασία ή η διέλευση κάτω από ικρίωμα να απαγορευθεί. Αν πρέπει να γίνει, να δημιουργηθεί στέγαστρο ή ασφαλής προστατευμένη δίοδος.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 36 ΠΔ 778/80 αρθ.21
Να μην προκαλούνται δονήσεις κοντά στα ικριώματα, από εκφόρτωση υλικών ή λειτουργία μηχανημάτων.	ΠΔ 778/80 αρθ.21

Περίφραξη, κιγκλιδώματα	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Όπου υπάρχουν προσωρινά ανοίγματα σε κατακόρυφες επιφάνειες να κατασκευάζεται προστατευτικό στηθαίο ή προσωρινό κιγκλιδώμα. Τα κινητά κιγκλιδώματα ή περιφράγματα επιτρέπεται να ανοίγονται ή να αφαιρούνται μόνο αν είναι απαραίτητο, και αφού ληφθούν ισοδύναμα μέτρα αποκλείοντα την πτώση ή να μπορούν να συγκρατήσουν άτομο που κατά λάθος θα πέσει. Μετά το τέλος των εργασιών, τα ανοίγματα να κλείνουν αμέσως. Οι διαβάσεις πεζών να έχουν το προβλεπόμενο πλάτος ανάλογα με την κίνηση (μεταφορά φορτίων ή όχι). Τα πέρατα των ξυλοτύπων και πλακών να εξασφαλίζονται με ανθεκτικά προσωρινά κιγκλιδώματα.	ΠΔ 1073/81 αρθ.41 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ. 5 ΠΔ 1073/81 αρθ. 38 ΠΔ 778/80 αρθ. 17

Κίνηση σε σκάλες	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Οι σκάλες να φωτίζονται και να μην περιορίζεται το πλάτος τους με την τοποθέτηση αντικειμένων σ' αυτές. Κατά την άνοδο/κάθοδο με χρήση κινητής σκάλας, να μη μεταφέρονται αντικείμενα με τα χέρια. Κατά την κίνηση σε κινητές σκάλες δεν επιτρέπεται να μεταφέρονται στα χέρια εργαλεία. Οι σκάλες να έχουν αντοχή και να συντηρούνται σωστά. Να χρησιμοποιούνται σωστά, στα κατάλληλα σημεία και σύμφωνα με τη χρήση για την οποία προορίζονται.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 43 ΠΔ 1073/81 αρθ. 44 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ 6

Ανύψωση	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Αν χρειαστεί εγκατάσταση ανυψωτικής μηχανής σε δάπεδο ικριώματος, να δοθεί έγκριση και άδεια από τον επιβλέποντα μηχανικό. Αν απαιτείται να γίνει ειδική μελέτη.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 35 ΠΔ 89/99
Αν δεν υπάρχουν σιδηροτροχιές για την ανάβαση των υλικών, να κατασκευασθεί σε όλο το ύψος του ικριώματος κατάλληλη περίφραξη για αποτροπή πρόσκρουσης.	ΠΔ 1073/81 αρθ.35 ΠΔ 89/99
Κάθε συσκευή και εξάρτημα ανύψωσης να φέρει ευκρινώς ένδειξη του ανώτατου επιτρεπόμενου φορτίου, σύμφωνα με τις εγκρίσεις που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία. Οι συσκευές ανύψωσης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους προορίζονται.	ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ 7

Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων οφειλόμενων στη χρήση ηλεκτρικού ρεύματος για εργοταξιακές εργασίες

Προκαταρκτικός έλεγχος	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Πρίν από την έναρξη εργασιών να εξετασθούν αν υπάρχουν πλησίον του εργοταξίου αγωγοί ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ. Αν το αποτέλεσμα είναι θετικό να ληφθούν μέτρα ασφαλείας από κοινού με την ΔΕΗ	ΠΔ 1073/81 αρθ. 78, 79 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ. 2
Να υπάρχει επαρκής ενιαία γείωση.	ΠΔ 225/89 αρθ.21
Οι εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας του εργοταξίου, ιδίως οι εγκαταστάσεις που υπόκεινται σε εξωτερικές επιδράσεις, πρέπει να ελέγχονται και να συντηρούνται τακτικά.	ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ. 2

Κίνηση οχημάτων, ατόμων σε περιοχή ηλεκτρικών δικτύων	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Δεν πρέπει να κινούνται υψηλά οχήματα - μηχανήματα σε περιοχές που υπάρχουν εναέρια ηλεκτρικά δίκτυα ή εγκαταστάσεις της ΔΕΗ και καθιστούν τη διέλευση επικίνδυνη. Σε περίπτωση αδυναμίας είτε αποφυγής της κίνησης, είτε εκτροπής των καλωδίων, είτε θέσεως αυτών εκτός ηλεκτρικής τάσης, να μελετηθεί ο τρόπος κίνησης από τον επιβλέποντα μηχανικό.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 78 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ.2
Τα καλώδια τροφοδοσίας που διασταυρώνουν οδό κίνησης οχημάτων-μηχανημάτων, να καλυφθούν με ειδικά προστατευτικά δάπεδα ή άλλη κατάλληλη προστασία.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 81
Να μη πλησιάζουν τους ηλεκτροφόρους αγωγούς άτομα άσχετα με εργασία σε αυτούς.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 78

Λειτουργία ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και ηλεκτροκίνητων μηχανημάτων	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
<p>Οι ηλεκτρικοί πίνακες διανομής και τροφοδοσίας να είναι μεταλλικοί ή πλαστικοί, στεγανού τύπου και να έχουν την δυνατότητα κλειδώματος. Να γειώνονται καταλλήλως με σταθερή εγκατάσταση γείωσης. Να συντηρούνται τακτικά. Τα κλειδιά των πινάκων ή των χώρων που βρίσκονται οι πίνακες αυτοί, να φυλάσσονται από υπεύθυνο άτομο.</p> <p>Όλα τα ηλεκτροκίνητα μηχανήματα και κυρίως τα φορητά, να ελέγχονται πριν χρησιμοποιηθούν αν έχουν τις κατάλληλες μονώσεις και αποκλείουν το ενδεχόμενο ηλεκτροπληξίας.</p> <p>Μηχανήματα και συσκευές που λειτουργούν με ηλεκτρισμό, ηλεκτρικοί πίνακες διανομής και λοιπές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις να συντηρούνται και σε περίπτωση βλάβης να επιδιορθώνονται, ώστε να είναι πάντοτε σε άριστη κατάσταση ασφαλούς λειτουργίας.</p> <p>Οι φορητές λάμπες (μπαλαντέζες) να ευρίσκονται σε άριστη κατάσταση και να τροφοδοτούνται με ηλεκτρικό ρεύμα χαμηλής τάσης μέχρι 42 βολτ, μέσω ειδικού μετασχηματιστού.</p>	<p>ΠΔ 1073/81 αρθ. 76, 77</p> <p>ΠΔ 1073/81 αρθ.49 ΠΔ 395/94 ΠΔ 225/89 αρθ.21 ΠΔ 95/78</p> <p>ΠΔ 1073/81 αρθ. 76 ΠΔ 1073/81 αρθ. 80</p>

Κατοχύρωση για σωστή χρήση ηλεκτρικού δικτύου	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις να ακολουθούν τις διατάξεις του ισχύοντος "Κανονισμού Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων".	ΠΔ 1073/81 αρθ. 75
Υπεύθυνος συντήρησης να είναι Αδειούχος Ηλεκτροτεχνίτης, το όνομα και η διεύθυνση του οποίου να αναγραφούν πλησίον του πίνακος διανομής και τροφοδοσίας του εργοταξίου.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 76

Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων απο εκδήλωση πυρκαγιάς

Πρόληψη πυρκαγιάς	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Να τοποθετηθούν πυροσβεστικά μέσα ελεγμένα στα σημεία που υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς. Η χρήση των μέσων να είναι γνωστή σε όλους τους εργαζόμενους.	ΠΔ 95/78 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Α, παρ. 4 ΠΔ 225/89 αρθ.23
Τα εύφλεκτα υλικά που απαιτείται να αποθηκεύονται ή να χρησιμοποιούνται στο εργοτάξιο, να τοποθετηθούν σε ειδικές θέσεις ασφαλείς, απομονωμένες από χώρους που μπορεί να δημιουργηθεί σπινθήρας ή άλλη εστία αναφλέξεως.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 96 ΠΔ 225/89 αρθ.23
Να απαγορευθεί το κάπνισμα και οι εργασίες με φλόγα σε επικίνδυνες περιοχές.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 96
Να απαγορευθούν φωτιές για θέρμανση των εργαζομένων.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 96
Να απαγορευθεί η εκτέλεση συγκολλήσεων πλησίον άλλων ατόμων ή εύφλεκτων υλικών.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 96 ΠΔ 95/78
Να αποφεύγεται η ταυτόχρονη εκτέλεση ηλεκτροσυγκολλήσεων ή οξυγονοκολλήσεων ή εργασιών με χρήση φλόγας (απομάκρυνση ή καταστροφή υλικών με φλόγιστρα, θέρμανση σωληνώσεων για κουρμπάρισμα και άλλες) κοντά σε περιοχές που χρησιμοποιούνται χημικά ή εύφλεκτα υλικά.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 96 ΠΔ 95/78

Κανόνες για την εξουδετέρωση κινδύνων για την υγεία κατά την εκτέλεση της εργασίας

Προδιαγραφές μηχανημάτων	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
<p>Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και συσκευές να μη δημιουργούν, σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους, κινδύνους από αναθυμιάσεις, εκπομπές σκόνης, θόρυβο, δονήσεις, καυσαέρια. Η καλή κατάσταση αυτών να ελεγχθεί και να ελέγχεται περιοδικά ώστε να τηρούνται οι προδιαγραφές. Να διατηρούνται στο εργοτάξιο ισχύουσες βεβαιώσεις εξέτασης τύπου ΕΕ όπου να αναγράφεται η ευρεθείσα ηχητική ισχύς κάθε τύπου μηχανοκίνητου αεροσυμπιεστή, πύργο-γερανού, ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους, φορητής συσκευής θραύσης σκυροδέματος και αεροσφύρων. Οι τιμές αυτές δεν πρέπει να υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη οριακή τιμή για κάθε μηχανήμα που προβλέπονται από τις ΥΑ 69001 , 56206. Οι οριακές τιμές που εγγυάται ο κατασκευαστής να αναγράφονται εμφανώς και ανεξίτηλα σε κάθε μηχανήμα.</p>	<p>ΠΔ 1073/81 αρθ.47 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Α παρ. 6 ΠΔ 225/89 αρθ.20,22 ΠΔ 85/91 ΠΔ 395/94 ΥΑ 69001/1 921/ 1988 ΥΑ 56206/1 6 137 1986</p>

Δυσμενές περιβάλλον	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
<p>Να υπάρχει επαρκής φυσικός ή τεχνητός φωτισμός σε όλες τις θέσεις εργασίας ή διέλευσης. Το χρώμα του τεχνητού φωτός δεν πρέπει να αλλοιώνει ή να επηρεάζει την οπτική αντίληψη των σημάτων ή των πινακίδων σήμανσης, ούτε να δημιουργεί κίνδυνο ατυχήματος. Οι χώροι, οι θέσεις εργασίας και οι οδοί κυκλοφορίας στους οποίους οι εργαζόμενοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κινδύνους λόγω βλάβης του τεχνητού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με φωτισμό ασφαλείας επαρκούς έντασης.</p>	<p>ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Α παρ. 6 ΠΔ 225/89 αρθ. 19</p>
<p>Στην κατεδάφιση επιβάλλεται να βραχούν τα κατεδαφιζόμενα τμήματα προς αποφυγή δημιουργίας σύννεφου σκόνης.</p>	<p>ΠΔ 1073/81 αρθ. 30</p>
<p>Όπου γίνεται συγκόλληση να υπάρχει κανονικός αερισμός, ώστε να μην επηρεάζεται η αναπνοή των εργαζομένων, ή να δημιουργείται εκρηκτικό μίγμα.</p>	<p>ΠΔ 95/78</p>
<p>Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών να διακόπτονται οι εργασίες που παρεμποδίζονται. Με την αποκατάσταση των ασφαλών συνθηκών, οι εργασίες επαναλαμβάνονται. Πριν από την επανάληψη των εργασιών να επιθεωρηθούν οι βοηθητικές κατασκευές ως προς την αντοχή, την σταθερότητα και τα μέτρα ασφαλείας.</p>	<p>ΠΔ 778/80 αρθ.21 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ. 3</p>
<p>Να παρέχεται υπό του εργολήπτη αδιάβροχος ιματισμός με κάλυμμα κεφαλής για εργαζόμενους υπό βροχή.</p>	<p>ΠΔ 225/89 αρθ.25</p>

Αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών να υπάρχει πρόχειρο φαρμακείο και χώρος ιατρείου με δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 110 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Α παρ. 13

Κανόνες για την υγιεινή διαβίωση στον χώρο του εργοταξίου και εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας των εργαζομένων

	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Να υπάρχει χώρος υγιεινής. Για τον χώρο αυτό και για το νερό (πόσιμο και για καθαριότητα) να εφαρμόζονται οι Υγειονομικές Διατάξεις του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 109 ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV Α παρ. 18. 2 ΠΔ 225/89 αρθ. 30
Οι ειδικές στολές εργασίας πρέπει να αφαιρούνται πριν από το φαγητό, οι δε στολές εργασίας πρέπει να αφαιρούνται πριν από την αναχώρηση.	ΠΔ 1073/81 αρθ.109 ΠΔ 225/89 αρθ. 30
Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των κυλικείων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.	ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV Α παρ. 7, Β παρ. Ι 4
Όταν για λόγους υγείας ή ασφάλειας απαιτείται, να απαγορεύεται στους ασχολούμενους να τρώνε και να πίνουν ή να καπνίζουν στους χώρους εργασίας.	ΠΔ 1073/81 αρθ. 109 ΠΔ 225/89 αρθ. 30

Γ. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ

Η χωροταξική οργάνωση που προτείνεται, μπορεί να αλλάξει, εφόσον ο εργολήπτης προτείνει άλλη, που όμως θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα περιεχόμενα στην προβλεπόμενη ενώ συγχρόνως θα πρέπει να καλύπτει εξ ίσου τουλάχιστον, όλες τις προφυλάξεις ασφαλείας και υγείας. Προϋπόθεση για την αλλαγή αυτή αποτελούν η αποδοχή της από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και η σύμφωνη με τις διατάξεις αναθεώρηση του παρόντος Σχεδίου Ασφαλείας Υγείας.

Στην προβλεπόμενη χωροταξική οργάνωση του εργοταξίου περιλαμβάνονται τα παρακάτω:

1. Προσπέλαση στο εργοτάξιο

- Προσπέλαση φορτηγών (προσκόμισης υλικών, μεταφοράς μπάζων κλπ.)
- Προσπέλαση Ι.Χ. αυτοκινήτων προσωπικού - επιβλεπόντων μηχανικών

Προβλέπονται από την οδό Ταγμ. Βελησσαρίου

2. Αποθήκη φυλασσόμενων εργαλείων – υλικών

3. Χώρος συγκέντρωσης αποβλήτων (Container)

4. Γραφείο Εργοταξίου

- Γραφείο Εργοληπτικής Εταιρείας
- Γραφείο Επίβλεψης - Ιατρείο παροχής Α' Βοηθειών

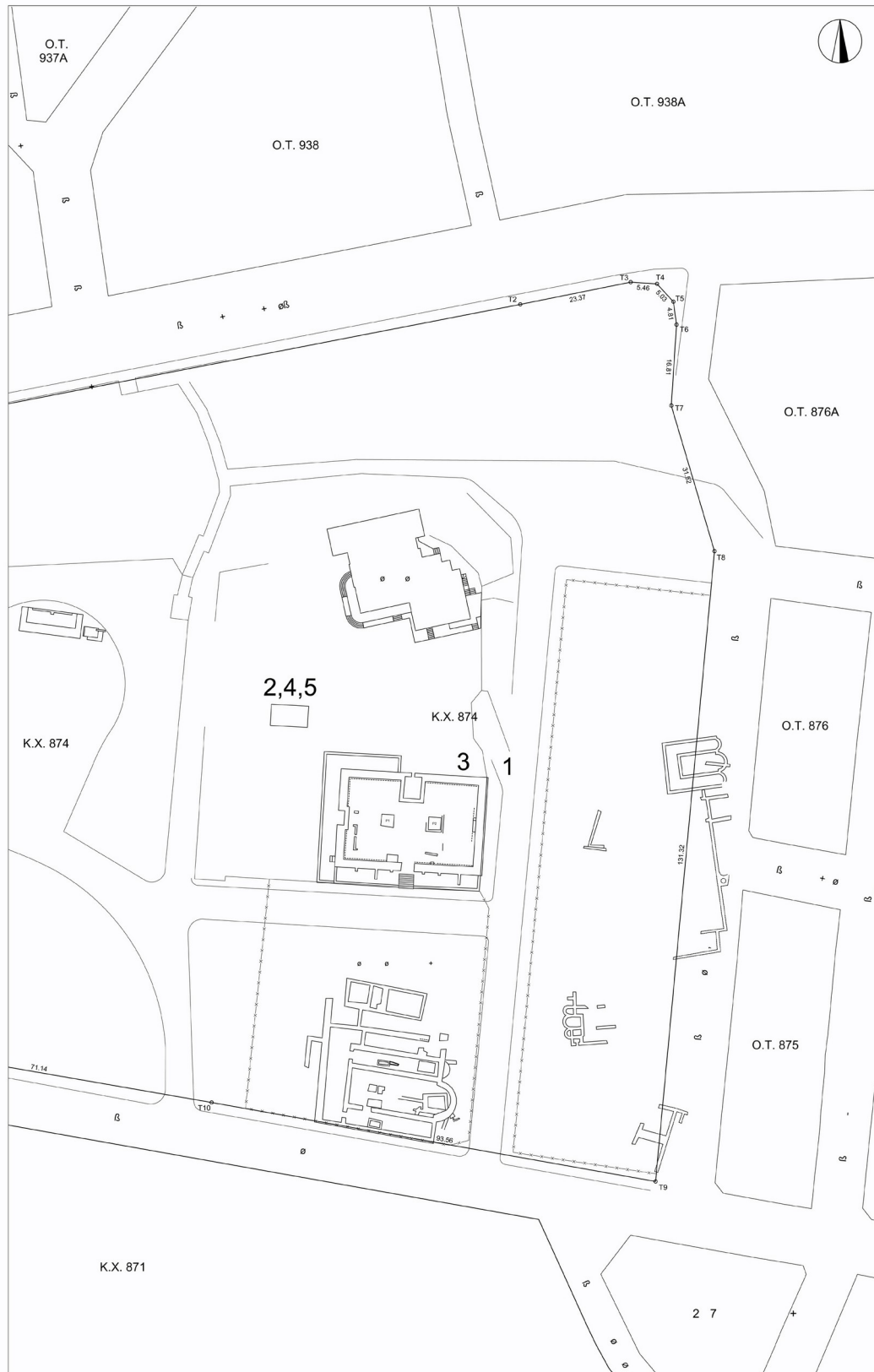
5. Εξυπηρέτησεις Προσωπικού

- Χώρος Υγιεινής (χημική τουαλέτα)
- Παροχή νερού

Τα 2,3,4,5 προβλέπονται στην Βορειοανατολική γωνία του οικοπέδου

[

Δ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Ο πιο κάτω πίνακας με την ισχύουσα νομοθεσία είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός. Ο εργολήπτης υποχρεούται να συμπληρώσει, ενημερώσει ή/και να τροποποιήσει τον πιο κάτω πίνακα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία καθ' όλη την περίοδο κατασκευής του έργου. Επίσης υποχρεούται να κρατάει αντίγραφο όλης της ισχύουσας νομοθεσίας μαζί με το Σ.Α.Υ. και το Φ.Α.Υ. στο εργοτάξιο.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 95/1978	"Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 778/1980	"Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 1073/1981	"Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού"
ΝΟΜΟΣ 1396/1983	"Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα"
ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 130646/1984	"Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας"
ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 56206/1613 31-7-1986	Προσδιορισμός της ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ και 85/405/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 1 9ης Δεκεμβρίου 1 978, της 7ης Δεκεμβρίου 1 981 και της 1 1 ης Ιουλίου 1985.
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 315/1987	"Σύσταση επιτροπής υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.) σε εργοτάξια οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων"
Προεδρικό Διάταγμα 70α/88	"Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμίαντο κατά την εργασία"
ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 69001/1 921/ 5-10-1988	Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών ισχύος και των φορητών συσκευών θραύσης σκυροδέματος και αεροσφύρων. (ΦΕΚ 751 Β/18-10-1988)
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 225/1989	"Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 85/91	"Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/ΕΟΚ"
ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 16440/Φ. 10. 4/445/1993	"Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την

	ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 395/1994	"Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 396/1994	"Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 105/1995	"Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/ και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ "
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 305/96	"Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ"
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 89/1999 (τροποποίηση 395/1994)	Τροποποίηση του π. δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου.(ΦΕΚ 94/Α/1 3-5- 1999)
ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 433/19-9-2000	Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου. (ΦΕΚ 1 1 76 Β/22-9-2000)
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 304/2000 (τροποποίηση 395/1994)	Τροποποίηση του π.δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/Α/1 9-1 2-94) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το π.δ. 89/99 "Τροποποίηση του π.δ. 395/94 σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ 94/Α/1 3-5-1 999). (ΦΕΚ 241 / Α/03-11 -2000)